

NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

NAPSALA
ESTER STARÁ

MADE
IN CHINA

ILUSTROVALA
DANIELA OLEJNÍKOVÁ

políčko

NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

NAPSALA
ESTER STARÁ

ILUSTROVALA
DANIELA OLEJNÍKOVÁ

Text © Ester Stará, 2017
Illustrations © Daniela Olejníková, 2017
© 65. pole, 2017
© Člověk v tísni, 2017

ISBN 978-80-87506-97-4

CO TA CEDULKA?!!

NEUVĚŘITELNÉ!

NIČEHO SI
NEVÁŽÍ!

UŽ JSTE TO SLYŠELI?

ZASE NĚJAKÉ
EXTRABURŤY!

NEMÁTE NIC
JINÉHO NA PRÁCI?

NEHORÁZNÉ!

DĚJE SE NĚCO?!

TAKOVÁ
VÝSTŘEDNOST!

PF, CO TU
VŮBEC DĚLÁ?

MOHL SI SNAD
VYBÍRAT?

NEMŮŽU SE
NA TO DÍVAT!

TO JE POSTAVENÉ
NA HLAVU!

MNĚ SE TO LÍBÍ.

JEDEN JAKO DRUHÝ

Kde se tu bere tolik světla? Už je ráno? Tak rychle? Uf, to je vedro. No tak, kamarádi, netlačte se! mumlalo si plyšové stvoření a dralo se vzhůru.

Pane jo, nás tady je. Jeden jako druhý.

Pěkně modří, s huňatou hřívou a parádním ohonem.

ANI TO
NEZKOUŠEJ!

„Kam se cpeš, nádhero?!“ obořil se na modrého koníka... modrý koník. „No na tebe mluvím!“

„Prosím?“ otočil se malý plyšák.

„Koukej zmizet, na takové jako ty tu nejsme zvědaví,“ přidal se další sameťák v barvě letního azúra.

„Ale vždyť...“

„Nerozuměl jsi? Zalez si někam do kouta a radši se neukazuj!“

Smutný modrý koník stojí stranou a vzdychá nad svým neštěstím. Ani si nevšiml, že místnost zaplnily hlasy a rachotivé zvuky. Ze zamyšlení ho vytrhl až hřejivý dotek. Něčí ruka ho uchopila pod bříškem a přenesla na kraj velkého stolu. „Ty jsi ale krasavec!“ usmála se na koníka dívka s hloubavými očima a pohladila ho po hřívě. „Máš cedulku na zádech, ne na nožce jako ostatní. Jako by sis sbalil batůžek na cestu,“ zasmála se a sklonila se nad šicím strojem.

Aha, tak proto jsem se jim nelíbil! Pochopil modrý plyšák a měl chuť zavolat: Heč, jsem tady, nahoře! A kde jste vy?! Ale když viděl ostatní koníky mačkající se na jedné obrovské hromadě, přešla ho chuť se vytahovat.

PŘÁTELÉ

„Naše Li by z tebe byla celá bez sebe,“ promluvila znovu mladá švadlenka. „Koníky má ze všeho nejradši. Jednoho, říká mu Skvrnka, nosí pořád s sebou. Teda aspoň myslím. Už ani nevím, kdy jsem sestřičku viděla naposled. Hned jak dostanu volno...“ Dívka se na chvíli zahleděla do prázdna. Pak tiše vzdychla, a snad aby zaplašila smutné myšlenky, začala vyprávět.

„Skvrnka je plastový koník. Světlý s hnědými fleky. Když ho Li dostala, měla takovou radost, že oběhla všechny sousedy, aby se pochlubila. Ukázala ho dokonce i slepicím v kurníku. Jak ho vláčí všude s sebou, je tak odřený, že mu zůstaly skvrny vlastně už jen na krku. To ale Li vůbec nevadí.“

Modrý koník by dokázal poslouchat vyprávění o Li a Skvrnce celé hodiny. Ještě dlouho po tom, co stroje utichly, švadleny odešly a místnost se ponořila do tmy, nemohl usnout. Udělá někdy někomu taky takovou radost? Jaké to je někomu patřit? Bude mu dívka s hloubavými očima zítra zase vyprávět? Vypadá jeho cedulka jako batůžek?

Všechno se houpe! Modrý koník otevřel oči a uviděl... černo.
Už byl zase vmáčkнутý mezi ostatní sameťáky. Cítil je všude kolem sebe, nemohl se hnout, vedro bylo k zalknutí. Nezvyklé šumění občas prořízl kovový zvuk, tu a tam se ozval táhlý skřípot, který se uším nelíbil.

„Kde to jsme?“ zašeptal koník zmateně.
„Na lodi. Právě vyplouváme z přístavu. Všechno jsi prospal, naložili nás ještě za tmy,“ odpověděl mu souseď po levici.
Lod' se v tu chvíli zhoupala víc než doposud a modrý koník vyjekl:
„Jak to?! Těšil jsem se na příběhy malé Li.“
„Můžeš se těšit leda tak na nejdelší plavbu svého života. Radši zkus usnout, moře se s nikým nemazlí.“

NA VLNÁCH

Usnout! Ten umí poradit, zlobil se koník, i když věděl, že plyšový soused své doporučení myslel dobře. Kde se to octnul? Kam je vezou? A copak se dá takhle spát? Když se loď nakloní vlevo, všichni sameťáci se tlačí na levobok. Jen malinká chvilka úlevy, to jak se loď začne pomalu naklánět na druhou stranu, a už se všichni vezou doprava. Obrovský tlak je vždycky zamáčkne jak sardinky do krabičky... a už jedou zase zpátky.

Aby modrásek zaplašil nepříjemné pocity, zaposlouchal se do zvuků a hlasů na palubě. Zjistil, že sameťáci obývají jednu z obřích plechových krabic a že na lodi rozhodně nejsou jen pasažéři z plyše. Netrvalo dlouho a bezpečně poznal blízký cinkot sklenic, rozlišil ostrý šustot igelitových obalů od decentního tření krabiček z papíru. Doléhalo k němu i tlumené rachtání plastových dílků a zvonivý břinkot drobných kovových předmětů.

Po pár dnech se mu dokonce zostril čich. V mořském vzduchu rozpoznal příměs zázvoru, černého čaje nebo česneku, občas odkudsi z podpalubí zvonělo pomelo.

Modrý koník nevěděl, kolik dnů a nocí strávil na moři. Připadalo mu to jako věčnost. Čas ve tmě se vlekl a cestu všem zpestřovaly jen drobné, více či méně šokující příhody ostatních cestujících, které se náhodou doslechli.

LEPÍTKO PLASTOVÉHO OBALU
TVRDĚ USNULO A NEUDRŽELO OBAL
ZAVŘENÝ. ZVĚDAVÉ PRUHOVANÉ
TRIČKO HBITĚ VYKLOUZLO VEN
A VMÍSILO SE MEZI TRIČKA S RŮŽOVÝMI
PUNTÍKY, COŽ V MÓDNÍM SVĚTĚ
ZPŮSOBILO OBROVSKÉ POZDVIŽENÍ.

SUPERCHYTRÝ TELEFON
SI BĚHEM PLAVBY
VYPLNIL NĚKOLIK IQ
TESTŮ. DONEKONEČNA
PAK OBTĚŽOVAL
SPOLUCESTUJÍCÍ SVÝMI
JISTĚ ÚCTYHODNÝMI
VÝSLEDKY, AŽ SE S NÍM UŽ
NIKDO NECHTĚL BAVIT. JE
SKUTEČNĚ TAK CHYTRÝ?

SKLENICE S LUČNÍM MEDEM
SE DLOUHÉ DNY SNAŽILA
PROTLAČIT K MEDU
LESNÍMU, A KDYŽ SE JÍ TO
KONEČNĚ PODAŘILO, PŘI
PRUDKÉM NÁRAZU OBĚ
NÁDOBY PUKLY A SVÝM
SLADKÝM OBSAHEM SE
SPOJILY NAVŽDY.

ZÁZVOR HRÁL NA BABU.
CHYTL PLÍSEŇ.

VE SKLE A BETONU

Konečně. Všichni plyšáci zaznamenali změnu pohybu. Loď se chystala k manévru, který měl ukončit jejich dlouhou pouť. Pevnina.

Úleva.

Ať se stane cokoli, bude to nové, bude to změna. Modrý koník si uvědomil, že se těší.

Stěny kontejneru, jejich vězení i domova, nově zavrzaly. Plechová krabice se odlepila od země. Vznášeli se vzduchem a po chvíli měkce dosedli na kovovou konstrukci. Ozvalo se zatroubení, motor zaburácel a vzápětí ucítili pomalý pohyb vpřed. Škvírami ve stěnách nesměle pronikalo světlo. Slyšeli lidské hlasy. Venku bylo město.

„Kam nás asi vezou?“ hořel modrý koník zvědavostí.

„Vydrž, však se to dozvíš,“ předpověděl plyšák, který se tísnil kousek vedle. A měl pravdu.

Když vrata kontejneru konečně otevřela svoji tlamu, vpustila dovnitř záplavu světla. Po týdnech ve tmě trvalo modráskům pěkně dlouho, než začali rozeznávat obrysy okolních staveb. Pak zavanul čerstvý vítr a načechral jim hřívy. Bylo to moc příjemné, a tak se bez obav nechali naložit do drátěných boxů a odvézt do velkého domu ze skla a betonu.

NEJHEZČÍ DÁREK

„Ten je krásný, mami, podívej!“ Pod policí stálo na špičkách děvčátko, v jedné ruce drželo opelichané cosi, druhou natahovalo k modráskovi.

„Máš pravdu, opravdu je moc milý. Ty bys ho nechtěla, Rahímo?“ vyzvídala maminka.

„Mám přece Felisku,“ odpověděla dívka a divila se, jak se může maminka takhle ptát. „Vždyť víš, že je od babičky. Ujela se mnou tak dlouhou cestu.“

„To ano, ale už je celá ošuntělá. Byla jiná, když jsi ji dostala.“

„Taky jsem se od té doby změnila. Chceš mě snad proto vyměnit?!“

Malá Rahíma výhružně vystrčí bradu a oči se jí zalesknou.

„Pojď ke mně,“ obejmě ji maminka rychle, „to víš, že bych tě nevyměnila. Jsi ta nejstatečnější holčička na světě. Promiň, neměla jsem tě takhle zkoušet.“

Rahíma popotáhne, už se nemračí. „Tak mi prosím podej toho modrého koníka. Samovi se bude určitě líbit!“

„Samovi? Kdo je Sam?“ moc si přál vědět modrásek, ale nikdo mu neodpovídal. Rahíma měla plné ruce práce. Na narozeninovou oslavu se chystala poprvé.

„Bude tam celá třída! Sam se má, že je jejich dům tak velký. To k nám do bytu bychom se nevešli. Ledaže bychom slavili venku na schodišti. Sousedí, co by se vraceli domů z práce, by se nedostali do bytů a oslavovali by s námi. Byla by to největší schodišťová veselice, hi, hi, hi!“ rozesmála se Rahíma při té představě a hned nato dostala další nápad: „Vyroším Samovi blahopřání, aby věděl, od koho koníčka dostal.“

„Jsi moc šikovná, Rahímo,“ pochválila dcerku maminka a obřadně usadila plyšáka do celofánového sáčku. Holčička přidala přání a všechno zasypala zlatými penízky s čokoládou uvnitř. Průhledný obal nakonec stáhla velkou mašlí a dárek byl hotový.

„Nádhera!“ zatleskala malá slečna vesele.

Modrý koník se dmul pýchou.

OSLAVA

Dům Samovy rodiny byl větší, než si modrásek dovedl představit. Pestrobarevné balóny provedly oba narozeninové hosty přízemím až na zahradu. Všude pobíhaly děti, ozýval se veselý výskot a smích. Na terase stál stůl, na kterém se vršily dárky. Rahíma položila ten svůj k ostatním a rozběhla se za spolužáky.

Modrý koník pokukoval po svých konkurentech. Moc jim to slušelo. Sam se má na co těšit. A kdepak vlastně je? Jak asi vypadá jeho budoucí kamarád, nerozlučný přítel? Je to ten malý klučina, co se snaží vylovit kšiltovku ze zahradního jezírka? Nebo ten, co si zrovna vyklopil zmrzlinu na tričko? Ba ne, tohle musí být Sam! Ten, co hlavičkuje s fotbalovým míčem, obklopený žasnoucími spolužačkami.

„Samíku, dort! Pojd' si něco přát!“ zazněl hlas a hned ho následovala šlehačková nádhera s devíti svíčkami. „Hodně štěstí, zdraví...“ zpívají všichni sborem. Jenže Sam nikde a písnička už pomalu končí. „No tak, Samíčku, kdepak jsi?“ volá chlapcova matka. „Vždyť už jdu!“ ozval se Sam konečně. Všichni začali hlasitě tleskat a vítat oslavence.

Tak tohle je Sam?! Modrý koník si chlapce nechápavě prohlížel. Ne, fotbalista to nebyl. Byl to blondatý kluk s legračními pihami. Na tom by samozřejmě nebylo nic zvláštního. Divné ale bylo, že se tvářil... znuděně? Same, vždyť máš dneska narozeniny! chtěl vykřiknout plyšák. Předběhli ho ale gratulanti: „Sfouknout svíčky!“ Sam se nadechl a jedním fukem pozhasínal všechny plamínky. Maminka ho pohladila po vlasech a zašeptala mu do ucha: „Co sis přál?“ „To je jedno, stejně se to nesplní,“ odpověděl chlapec zatvrzele.

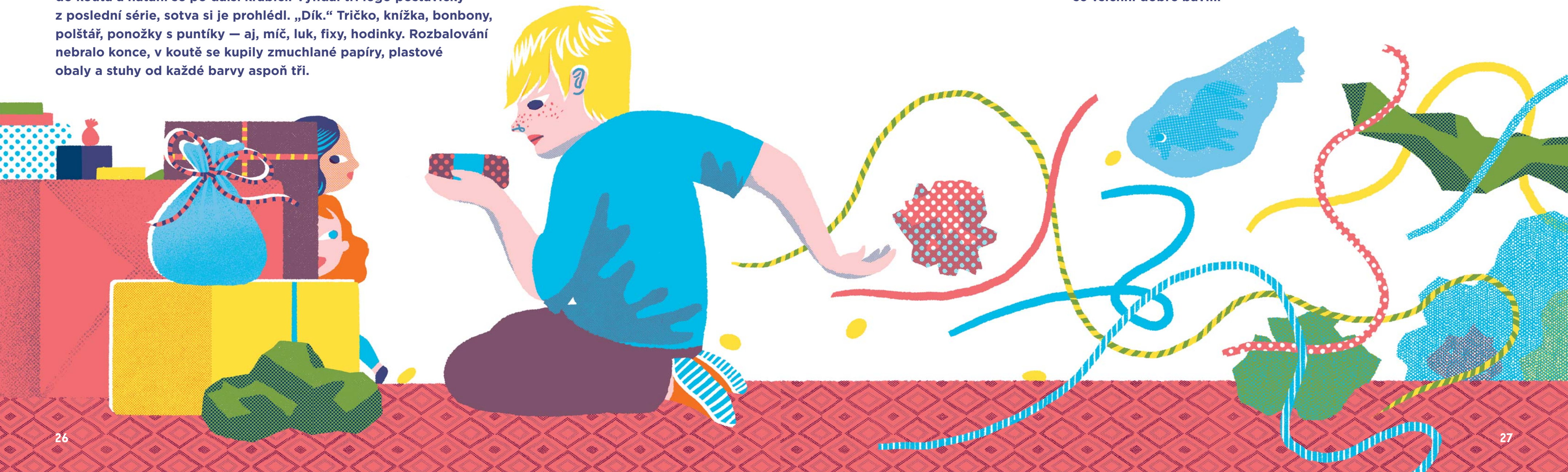
„Ty nejsi zvědavý, cos dostal?“ dorážela na Sama kamarádka, která zjevně zvědavá byla.

„Hm,“ odpověděl Sam a přistoupil k obrovské hromadě. Kdyby měl tak dobrý sluch jako modrý koník, neuniklo by mu, jak to mezi dárky vzrušením zašumělo.

Nejdřív vybalil auto na ovládání. „Díky,“ řekl, hodil balicí papír do kouta a natáhl se po další krabici. Vyndal tři lego postavičky z poslední série, sotva si je prohlédl. „Dík.“ Tričko, knížka, bonbony, polštář, ponožky s puntíky — aj, míč, luk, fixy, hodinky. Rozbalování nebralo konce, v koutě se kupily zmuchlané papíry, plastové obaly a stuhy od každé barvy aspoň tři.

Konečně se dočkal i modrý koník. Sam strhl mašli a zalovil v sáčku. Vyhrabal čokoládové penízky, zručně je vyloupal ze zlatého alobalu a nacpal si je do pusy. „Dík,“ zahuhňal. A sáček letěl do kouta.

„Já jsem ještě tady!“ volal modrý koník z celofánu, ale marně, nikdo ho nehledal. Oslava vrcholila, hudba hrála a až na oslavence se všichni dobře bavili.

NESPLNĚNÉ PŘÁNÍ

S večerem začali gratulanti postupně odcházet. Nakonec v domě zůstal jen Sam s matkou.

„Ještě sis neotevřel tu velkou krabici,“ pobídla ho.

„Je v ní playstation,“ procedil chlapec skrz zuby.

„Ty se nechceš podívat?“

„Ne, nechci vidět žádný pitomý playstation! Chtěl jsem vidět tátu, ne trapnou krabici!“

Sam přemáhal pláč, ale na vztek byl krátký. Přiběhl k hromadě zmuchlaných obalů a zuřivě ji rozkopál, jako by mohla za všechno zlo světa. Maminka Sama objala. Teď už se pláči nebránil.

„Až uklidíte dům, vyhodte prosím taky tu spoušť na terase.“
Prosba Samovy matky probudila modráška ze spaní. Hned si ale vzpomněl na obrovskou lítost, se kterou předešlé noci usínal. Lítost nad nesplněným přáním zatrpklého kluka, lítost nad sebou samým. A teď ještě tohle. Skončí v odpadcích vedle tvrdých rohlíků a umaštěných tácků.

„Tady to vypadá,“ mumlala si hospodyně, když nechávala zmizet poslední připomínky včerejší oslavy ve velkých igelitových pytích. Papír. Plast. Papír. A tady... snad už poslední, plast. Zašátrala v celofánu a vytáhla vyděšeného plyšáka.
„Ale, ale, copak to tu máme? Kam s tebou, krasavče?“

Autobus. Brzdy. Hlášení jednotlivých stanic. Hovory lidí.
Modrý koník už byl zase ve tmě. Neměl ji rád.
Nepřinášela nic dobrého.

Pak zaslechl rachocení klíčů, cvaknutí zámku a známý
hlas hospodyně:

„Jsem doma, Terinko!“

„Mami!“ zaznělo odněkud radostně.

„Jedla jsi? Máš hotové úkoly? Už jsi vynesla odpadky?“ vyptávala se
žena dcerky a modrý koník se připravoval na nejhorší. Teď to přijde.
Tušil, že popelnice není lákavé místo pro žádného plyšáka. Sklonil
hlavu a odevzdal se osudu.

„Líbí se ti?“

Co je to za otázku, podivil se modrý koník. Co by mohlo být
na odpadcích pěkného? Jenže otázka nepatřila jemu, ale Terce
s dlouhými copy a otevřenými ústy, která stála přímo před ním.
„Ten je pro mě?“ žaslo děvčátko snad ještě víc než modrásek
a ukazováčkem pohládilo tyrkysovou hřívu.

„Asi už to tak má být,“ rozesmála se žena vesele.

„Mami, maminečko, děkuju!“

Terezka sevřela modráska v náručí. Koník netušil, že objetí může
být tak příjemné. Přál si, aby nikdy neskončilo. Po chvíli ale dívka
přece jen povolila. Měla totiž na práci něco hodně důležitého:
„Musím ti ukázat svoje hračky! To je Valérie, tu mám od dědečka,
médu jsem dostala k narozeninám a tady mám pračku a žehličku,
to tě asi moc nezajímá. Gumičky, sponky, čelenka... a ještě knížky.
No, a tady na gauči spím. Uvidíš, mám peřinu s hvězdičkami. Snad
se ti bude líbit. Nemáš hlad, nechceš křupinky? A jak se vlastně
jmenuješ?“

Modrý koník ani nedýchal. Opravdu se to děje? Dokázal Terezkou
potěšit? Bude mít přítelkyni? Bude mít jméno?!

„Opálek. To ti sluší!“ vypískla holčička nadšeně a ze samé radosti
dala koníkovi pusku.

Celý pokoj se ponořil do tmy. Všude bylo ticho.
Spící Terezka svým dechem rozčesávala modráskovi huňatou hřívu.
Vlastně mám tmu moc rád, pomyslel si Opálek.
Je totiž nejlepší na tulení.

OBSAH

JEDEN JAKO DRUHÝ	7
PŘÁTELÉ	10
NA VLNÁCH	14
VE SKLE A BETONU	16
NEJHEZČÍ DÁREK	20
OSLAVA	24
NESPLNĚNÉ PŘÁNÍ	28
OPÁLEK	32

O AUTORCE

Ester Stará píše knížky pro děti a zároveň pracuje jako speciální pedagožka, logopedka. Své zkušenosti využívá jak v publikacích zaměřených na rozvoj komunikačních dovedností dětí, např. *Mařenka už říká Ř!*, *Povíš mi to?*, *Žvanda a Melivo*, tak při psaní pohádek a příběhů. Získala řadu ocenění, např. Zlatou stuhu za knihu *Chrochtík a Kvikalka na cestě za blýskavým prasátkem* nebo White Raven za *A pak se to stalo!*

O ILUSTRÁTORCE

Daniela Olejníková se věnuje knižní tvorbě pro děti i pro dospělé. Ilustrovala téměř dvě desítky titulů a napsala autorskou dětskou knihu *Liek pre Vĺčika*. Za ilustrace ke knihám *Na útěku* Marka Vadase a *Havětníku* Jiřího Dvořáka, které vyšly i v Česku, získala Zlaté jablko na Bienále ilustrací Bratislava 2017. Ilustrovala také Mahábháratu v českém překladu Vladimíra Miltnera. Mezi oblíbené Danieliny přístupy patří digitální technika, linoryt a malba akrylem.

O PROJEKTU GLOBAL SCHOOLS: SVĚT VE VÝUCE

Jak souvisí život modrého koníka s malou Li v daleké Číně? Umíte si představit, jaké roztodivné kraje by mohl koník zahlédnout, než doputoval k nám do hračkářství? Jak asi země vypadají? A proč vůbec dnes hračky tolik cestují? V čem je to dobré a v čem špatné? A co lidé? Cestují, jen když chtějí, anebo někdy musejí? Mají i oni své příběhy? V čem jsme si podobní a v čem jiní? A jaké to je být jiný než ostatní? Jaké největší přání má koník, Sam, Terezka a jaké vy? Jaký dárek je vlastně ten nejceněnější? A proč?

Můžete knížku číst jen tak, hrát si s příběhem, postavami i obrázky, vyprávět si ji navzájem. Možná jste ale zvědaví a chcete prozkoumat, co dalšího se v příběhu ukrývá a jak souvisí se světem kolem nás. Kladení otázek a hledání odpovědí je dobrodružstvím, které dětem pomůže přiblížit svět, v němž žijí, a objevovat propojení mezi blízkými a vzdálenými místy i životy lidí. Mezi příčinami a důsledky událostí.

Rozvíjet u dětí kompetence potřebné pro život v současném rychle se měnícím světě a schopnost porozumět vzájemným závislostem je jedním z hlavních smyslů mezinárodního projektu Global Schools, který v České republice realizují Varianty, vzdělávací program společnosti Člověk v tísni. Naší snahou je přinášet (nejen) do škol aktuální globální témata, rozvíjet kritické myšlení a jednání odpovědné k přírodě i lidem.

Jako učitelé můžete knížku *Největší přání* využít ve výuce na základní škole a pomocí aktivit z metodiky přinést kus světa přímo do vaší třídy.

Metodika s výukovými lekcemi je volně ke stažení zde:

www.varianty.cz/nejvetsiprani

Více o projektu Global Schools:

www.globalschools.education

NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

napsala Ester Stará
ilustrovala Daniela Olejníková

redakce Veronika Endrštová, Zuzana Noviková
grafická úprava Daniela Olejníková
vytiskla tiskárna Libertas, a. s., Praha

vydalo nakladatelství 65. pole
Tomáš Brandejs, Na Žertvách 36, 180 00 Praha 8,
roku 2017 jako svou 78. publikaci
ve spolupráci se společností Člověk v tísni o. p. s.
Edice Políčko, svazek 17

První vydání
ISBN 978-80-87506-97-4
www.65pole.cz

Tato publikace byla vytvořena za finanční podpory Evropské unie. Za její obsah odpovídá vydavatel. Publikace nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejím obsahem.

PLYŠOVÝ KONÍK PUTUJE PŘES MOŘE Z DALEKÉ ASIE AŽ DO VELKÉHO MĚSTA V SRDCI EVROPY. CESTA JE DLOUHÁ, PLNÁ NEZVYKLÝCH SETKÁNÍ. MODRÝ PLYŠÁK DOUFÁ, ŽE NA JEJÍM KONCI NAJDE NĚKOHO, KDO HO BUDE MÍT RÁD, KDO SE STANE JEHO PŘÍTELEM. DOČKÁ SE?

Kniha *Největší přání*, kterou napsala Ester Stará a ilustrovala Daniela Olejníková, vznikla ve spolupráci s organizací Člověk v tísni v rámci mezinárodního projektu Global Schools s jasným záměrem — seznámit děti s vybranými globálními tématy a podnítit diskusi o současném světě.

Učitelé a každý, kdo se s dětmi vydá za hranice příběhu, ocení metodiku s odborně zpracovanými aktivitami navazujícími na etapy koníkovra putování. Metodika je volně ke stažení na www.varianty.cz/nejvetsiprani.

ISBN 978-80-87506-97-4

9 788087 506974 >